

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee aramus teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse üleeuroopalise energiataristu suuniseid ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1364/2006/EÜ”

KOM(2011) 658 (lõplik) – 2011/0300 (COD)

(2012/C 143/25)

Raportöör: **Egbert BIERMANN**

15. novembril 2011 otsustas Euroopa Parlament ja 29. novembril 2011 otsustas Euroopa Liidu Nõukogu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 172 ja 304 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse üleeuroopalise energiataristu suuniseid ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1364/2006/EÜ”

COM(2011) 658 final – 2011/0300 (COD).

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutav transpordi, energeetika, infrastruktuuri ja infoühiskonna sektioon võttis arvamuse vastu 3. veebruaril 2012.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 478. istungjärgul 22. ja 23. veebruaril 2012 (22. veebruari istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 131, vastu hääletas 1, erapooletuks jäi 2 liiget.

Käesolev aramus on osa viiest aramusest koosnevast paketist, mis Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee koostab Euroopa Komisjon oktoobris 2011 esitatud **Euroopa Ühendamise Rahastu** ja selle suuniste kohta. Kõnealusesse arvamuste paketti kuuluvad järgmised arvamused: **TEN/468**, „Euroopa Ühendamise Rahastu” (raportöör: Raymond HENCKS), **TEN/469**, „Üleeuroopalisi telekommunikatsioonivõrke hõlmavad suunised” (raportöör: Antonio LONGO), **TEN/470**, „Üleeuroopalise energiataristu suunised” (raportöör: Egbert BIERMANN), **TEN/471**, „Üleeuroopalise transpordivõrgu arendamise suunised” (raportöör: Stefan BACK) ning **TEN/472**, „Euroopa 2020. aasta strateegia projektivõlakirjade algatus taristuprojektidele” (raportöör: Armin DUTTINE).

1. Järeldused ja soovitused

1.1 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee toetab Euroopa energiataristu ajakohastamise ja ulatusliku väljaehitamise eesmärki. Tõhus, kindel ja stabiilne Euroopa energiataristu on energiaallikate, tarneallikate ja transiiditeede mitmekesistamise kõrval ELi kindla ja stabiilse energiavarustuse alustala.

1.2 Finantskriisi on näidanud, et kriisist väljumist kiirendavad lisandväärtuse loojad on eelkõige stabiilsed tööstusstruktuurid, ent ka VKEde stabiilsed struktuurid. Mõlema valdkonna jaoks on peamine eeltingimus suurt varustuskindlust pakkuv stabiilne energiataristu.

1.3 Tulevikus tuleb energiat transportida pikkade vahemaade taha sagedamini ja suuremates kogustes, kui see on praegu võimalik. Nagu Euroopa Komisjoni ettepanekus sedastatakse, tuleb selleks luua tingimused ja need ellu viia.

1.4 Ülikõrgepinge-alalisvooluülekandmiseks tuleb välja ehitada üleeuroopaline võrk. Senini kasutuses olevad lineaarühendused ei ole tõrkekindlad.

1.5 Kitsaskohtade vältimiseks tuleb luua Euroopa võrkudevahelised ühenduskohad. Kitsaskohtadega tegelemine on panus tarnestabiilsuse loomisse.

1.6 Alles üleeuroopalise energiataristu olemasolu korral saavad kõik ELi liikmesriigid kasutada ära oma asukohaheeliseid riiklike energiaallikate kasutamisel. See kehtib üheselt nii veeenergia ja tuuleenergia kasutamisel kui ka päikesepaneelide kasutamisel Lõuna-Euroopas. Seeläbi peaks olema võimalik ka optimeerida fossiilsete energiaallikate, näiteks nafta, gaasi ja söe kasutamist.

1.7 Üksnes väljaehitatud energiataristu olemasolu korral õnnestub üleminek säästvale, kindlale ja väheses süsinikdioksiidiheitega energiaga varustamisele.

1.8 Komitee toetab Euroopa Ühendamise Rahastu asutamist. Siiani on seeläbi loodava investeeringute mahu kohta olemas üksnes hinnangud. Rakendamise jaoks on siiski vaja konkreetset välja selgitada tegelik vajadus investeeringute järele. Lisaks on vaja paremaid raamtingimusi ja vahendeid innovatsioonitegevusele Euroopa energiataristu väljaehitamisel. Need ei tohi tulla jaotusvõrgu väljaehitamise arvelt liikmesriikides ja piirkondades, sest see on samuti vajalik. Kõigil tasanditel on vaja võrgutasusid, mis soodustaksid erainvesteeringuid. Erasektorile investeerimisstiimulite loomiseks on vaja ka mõjusaid riiklikke garantiikavu ja toetusprogramme.

1.9 Projektide valimise kriteeriumid on ülimalt suure tähtsusega. Need peavad olema läbipaistvalt koostatud nii võrguhaldajate, energiat tootva ja energiat kasutava majanduse kui ka kodanike jaoks. Komitee tervitab ettepanekus sisalduvat kodanike ja piirkondade osalemise suuniseid. Seepärast toetab komitee ka määruse ettepaneku lisas toodud projektide valimise kriteeriumeid.

1.10 Euroopa elektrivõrgu väljaehitamine on vajalik koormuse jaotumise optimeerimiseks, ent ka tõhususe potentsiaali ärakasutamiseks. Et võrgu väljaehitamise ei kujuneks Euroopa majanduskasvu kitsaskoht, on vaja loamenetluse märkimisväärt kiirendamist. Ka selles punktis tervitab komitee määruse ettepanekus tehtud esildisi. Liikmesriike kutsutakse üles tegema riiklikul tasandil vajalike samme õigusaktidesse kohanduste tegemiseks.

1.11 Komitee arvates on põhimõtteliselt vaja enam aktsepteerimist ja aktiivsemat dialoogi kõigi osapoolte vahel, et tulla toime võrgu väljaehitamise kaasnevate probleemidega.

1.12 Teadusvaldkonnas on vaja teha täiendavaid pingutusi, et tasandada taastuvenergiapõhise elektri tootmise vahelduvust arukate võrkude, salvestamisvõimsuse ja arukate energiaallikate kombinatsioonide abil. Selle rakendamiseks tuleb tagada õiguskindlus kogu ELis.

1.13 Erilist tähelepanu tuleb pöörata Euroopa elektrivõrgu stabiilsusele pidades silmas muutuvaid tingimusi, mis tulenevad ebastabiilsetest taastuvatest energiaallikatest toodetud elektri üha suuremast osakaalust. Pinge ja sagedus peavad olema stabiilsed.

1.14 Üleeuroopalise energiataristu loomine eeldab kodanike laialdast toetust. Määruse ettepanekus pakutud võimalused on oluline samm selle saavutamiseks. Neid võimalusi tuleb vajaduse korral üksikutes liikmesriikides edasi arendada.

1.15 Nii riigiüleste energiavõrkude ehitamisel kui ka käitamisel esitatakse töötajatele eriti kõrgeid nõudmisi. Määruse rakendamise oluline osa on nende tegevuste jaoks vajalik asjaomane kvalifikatsioon ja täiendõpe. Eelkõige on vaja hea kvalifikatsiooniga töötajate nagu ka juhtivtöötajate ja inseneride spetsiifilist täiendõpet, mis peaks olema suunatud innovatsiooni, teadustegevusele ja riskiennetusele eri riikide vahelises energiatranspordis ning ka pidevalt edasi arenevatele riiklikele õigusaktidele. Lepingute sõlmimisel tuleb jälgida sotsiaalsetest standarditest kinni pidamist.

1.16 Komitee tervitab asjaolu, et säilinud on laiaulatusliku gaasivõrgu idee. Erinevate gaasitootmispiirkondade ühendamine suurendab varustuskindlust.

1.17 ELi algatatud teadusprojektid CO₂ kogumiseks ja säilitamiseks edenevad aeglaselt. Juba praegu tuleks aga kavandada võrku, mis ühendab uurimiskeskuseid ja potentsiaalseid säilitamiskohti või mis on mõeldud CO₂ säilitamiseks. Kas selle teostamine on võimalik enne 2020. aastat, selles võib praegusest olukorrast lähtudes pigem kahelda. Seepärast innustab komitee järelevalveprotsessi algatamist, et uurida edasi ja kontrollida asjaomase tehnoloogia rakendatavust (vt CESE 1203/2008, „Süsinikdioksiidi geoloogiline säilitamine”, raportöör Gerd Wolf) ⁽¹⁾.

2. Sissejuhatus

2.1 Euroopa poliitika ja Euroopa ühiskonna jaoks on Euroopa energiaalse tuleviku kujundamine suur väljakutse. Selle eesmärgi ellurakendamine eeldab järjepidevat, eesmärgile suunatud ja tegelikkusele vastavat – näiteks teostatavusuuringutest lähtuvat – tegutsemist. Selline tegutsemine peab sisaldama ühist Euroopa kontseptsiooni, ulatudes üle liikmesriikide piiride.

2.2 Ühise üleeuroopalise tegutsemise juures tuleb lähtuda ELi energiapoliitika kolmest eesmärgist – energiavarustuse kindlusest, konkurentsivõimest ja säästvusest. Nende kolme eesmärgi järgimine hõlmab endas aga ka sotsiaalset vastutust, näiteks tuleb kõigile ELi kodanikele tagada ligipääs taskukohasele energiale.

2.3 17. novembril 2010 võttis komisjon vastu teatise „Energiainfrastruktuuri prioriteedid aastaks 2020 ja pärast seda”. Kõnealuses teatises nõutakse Euroopas uut energiataristute poliitikat. Selle teatise kohaselt peaks tulevikus võrkude arengut koordineerima üleeuroopaliselt. See tähendab ühtlasi ka seni kehtinud üleeuroopaliste energiavõrkude strateegiate ja kontseptsioonide läbivaatamist ja edasiarendamist.

2.4 Viimaks võttis Euroopa Komisjon 19. oktoobril 2011 vastu dokumendi „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse üleeuroopalise energiataristu suuniseid ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1364/2006/EÜ”. Selle eesmärk on energiataristu siseturu loomine, mis peaks jõustuma 1. jaanuaril 2013. Üleeuroopaline energiataristu on seega Euroopa 2020. aasta energiakontseptsiooni osa. See käsitlus hõlmab järgmisi aspekte: kõigi liikmesriikide integreerimine Euroopa võrku, säästva elektritootmise edendamine, energiatõhususe suurendamine, kasvuhooenergia arendamine ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia väljaarendamine.

2.5 Energiataristu omandab tulevikus palju suurema tähtsuse – Saksamaa föderaalvalitsuse energia varustuskindluse eetikakomisjon nimetab seda „kõrgtehnoloogilise majanduse südameks” ⁽²⁾.

⁽¹⁾ ELT C 27, 3.2.2009, lk 75.

⁽²⁾ „Deutschlands Energiewende – Ein Gemeinschaftswerk für die Zukunft” („Saksamaa pööre energia valdkonnas – ühine töö tuleviku nimel”), koostaja energia varustuskindluse eetikakomisjon, Berliin, 30. mai 2011, lk 37.

2.5.1 Elektri transpordi puhul tähendab see üleeuroopalise ülikõrgepinge-alalisvooluülekandevõrgu (elektri kiirtee), k.a ühenduskohtade väljaehitamist, elektrisalvestite uurimist ja edasiarendamist, arukate ja detsentraliseeritud elektrijaotussüsteemide (*smart grids*) väljaehitamist ning aruka elektrikasutamise suunamist.

2.5.2 Ka Euroopa tulevases energiaallikate kombinatsioonis on maagaasil võtmeroll, et tasandada elektritootmise vahelduvust ja kindlustada esmavarustus. Kiirendada tuleb kõrgsurve torustike ehitamist ja vastava hoiustamisvõimsuse arendamist. Kuna praegusest olukorrast lähtuvalt on hoiustamise kulud suhteliselt kõrged, tuleb kaaluda, kas maagaasi hoiustamist ei oleks võimalik vähemalt osaliselt asendada teiste energiatootmise vormidega.

2.5.3 Keskpikas perspektiivis on naftal jätkuvalt keskne roll, seda eelkõige maanteetranspordis. Seepärast tuleb ka selles valdkonnas välja ehitada ja optimeerida transpordistruktuure, pidades silmas laiaulatuslikku varustuskindlust.

2.5.4 Sellele lisandub CO₂ transportimise taristu väljaehitamine. Hetkel on käimas arutelud kõnealuse tehnika poolt ja vastu. Siin on vaja veel täiendavaid teadusuuringuid, arendustegevust ja jõupingutusi aktsepteerimise saamiseks ning seepärast tuleb selle realiseerimisel arvestada viivitustega.

2.6 Liikmesriikide omamaised energiaallikad tuleb integreerida Euroopa energiataristusse. Nii võivad näiteks ülimoodsad nafta- ja söeelektrijaamad anda panuse esmavarustuse tagamisse ja elektritootmise vahelduvuse tasandamisse.

3. Komisjoni ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseks

3.1 Üleeuroopalise energiataristu suuniseid käsitleva parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku sisulise aluse moodustab liikmesriikide kohustus osaleda üleeuroopalistes taristumeetmetes, luues samaaegselt tõhusaid transpordistruktuure. Kuna nõudlus energia järele kasvab pidevalt, on energiavõrkude üleeuroopaline ühendamine mõõdapääsmatu. See puudutab kõiki energiasektoreid.

3.2 Ettepanekus määratakse kindlaks 12 prioriteetset energiataristu projekti ja -valdkonda. Üksikutesse projektidesse on asjakohasel määral kaasatud kõik liikmesriigid. Need projektid on järgmised:

— 4 elektrikoridori – siia kuulub muu hulgas põhjapoolsete merede avamerevõrgu ja põhja-lõuna elektrivõrgu ehitamine;

— 4 gaasikoridori – siia kuulub muu hulgas Euroopa gaasivõrkude väljaehitamine varustuskindluse suurendamiseks;

— 1 naftakoridor – ka siin on esmane eesmärk varustuskindluse suurendamine, ning

— 3 esmatahtsat valdkonda – arukate võrkude kasutuselevõtt, elektrikiirteede ehitamine ja riikidevaheline CO₂ transpordivõrk.

3.3 Nende nelja taristuvaldkonna tarvis arendatakse komisjoni ettepanekus välja 15 energiataristu kategooriat (muu hulgas elektrikiirteed, elektrisalvestusrajatised, gaasitorustikud, toornafta transporditorud ja CO₂ torustikud). See on vajalik selleks, et kõik asjaosalised lähtuksid ühtedest ja samadest ning aktsepteeritud mõistetest.

3.4 Sama kehtib komisjoni ettepanekus määratletud siduvate eeskirjade suhtes, mis käsitlevad piirkondliku rakendamise eest vastutavate rühmade koostööd. Need eeskirjad kehtivad kõikidele piirkondlikele rühmadele ja on mõeldud ühise koostöö optimeerimiseks. Nendesse rühmadesse hõlmatakse kõik asjaomased huvirühmad. Kuna kõnealustel projektidel on märkimisväärne mõju nii liikmesriikide territooriumitel kui ka piiriülevalt, siis on selliste eeskirjade ja näitajate kehtestamine mõõdapääsmatu.

3.5 Kuna liikmesriikides ei erine mitte üksnes elektrihinnad, vaid ka võrguhinnad, siis töötatakse välja kulude-tulude analüüsimise metoodika, mille abil on võimalik välja arendada ja võrrelda stsenaariumeid üksikutes energiavaldkondades, näiteks nõudluse, hindade ja tootmisvõimsuse osas.

3.6 Samuti määratletakse suunised läbipaistvuse ja üldsuse osalemise kohta. Seejuures arvestatakse asjaoluga, et liikmesriikides kehtivate eri eeskirjade puhul tuleb luua ühtne menetluskord. Teatistes tehakse ettepanek loamenetluse käsiraamatu koostamiseks. Selle eesmärk on kodanike laiaulatuslik kaasamine. Selleks pakutud siduvad eeskirjad peaksid kehtima üle kogu Euroopa. Need tagavad protsesside asjakohase kohandamise (vt ettepaneku lisa II).

3.7 See avab samaaegselt võimaluse viia ellu kodanike kaasamise katseprojekte, mille eesmärk on arendada Euroopa osalemisskultuuri.

3.8 Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, majandusringkondade ja kodanike avalik osalemine saavutab siin täiesti uue mõõtme. Sellesse ei kaasata mitte üksnes ühe riigi üldsust, vaid kõigi asjaomaste liikmesriikide avalikkus. Nii sünnib peaaegu riigiulene osalemine, mis võib ja peab viima Euroopa

osaluskultuuri tekkeni. Kõnealust aspekti tõstis Regioonide Komitee piisaval määral esile oma arvamuses „Energiainfrastruktuuri prioriteedid aastaks 2020 ja pärast seda”⁽³⁾ (vt muu hulgas punktid 3 ja 4).

3.9 Võimaliku määruse rakendamise õigusliku aluse moodustab eelkõige ühetähenduslikult sõnastatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 171 lõige 1 ning menetluse tasandil toetutakse artiklile 172, kus sätestatakse kaasotsustamismenetlus. Oluline on, et säiliks liikmesriikide pädevus energiakandjate kombinatsiooni valimisel. ELi pädevus üleeuroopaliste võrkude osas on selles kontekstis abiks ja seda tuleb edasi arendada.

3.10 Euroopa energiataristu väljaehitamise finantsraamistik aastani 2020 on hinnanguliselt umbes 210 miljardit eurot⁽⁴⁾. Erainvestorite kanda jääv eeldatav osa peaks olema 50 % ringis. Selle osaluse saavutamiseks tegeleb komisjon hetkel rahastamisvahendite üle arutlemise ja nende välja arendamisega. Kõnealustele vahenditele hinnangu andmisega tegeleb uurimisrühm TEN „Euroopa 2020 projektivõlakirjade algatus taristuprojektidele”⁽⁵⁾.

3.11 Esildatud määrus peaks jõustuma 1. jaanuaril 2013. Selle rahastamise alused sisalduvad aastateks 2014 kuni 2020 kavandatud ELi ühises finantsraamistikus.

4. Komitee märkused

4.1 Euroopa ühiskonna edasiarendamise peamine eeltingimus on energiaga varustamine moodsa energiataristu vahendusel. Sellest lähtuvalt tervitab komitee komisjoni ettepanekut, mis on 2020. aastaks seatud energiapoliitika valdkonna eesmärkide saavutamise oluline element.

4.2 Esitatud lahendus panustab turgude läbipaistvuse, vajaliku reguleerimise ja turuvabaduse vahelisele keskteele. See on positiivne aspekt. Liikmesriikide energiatarud on hetkel erinevalt reguleeritud ning see võib viia huvide konflikti tekkimiseni. Seepärast püüetakse riiklike energiaturgude kooskõlastamise poole, samaaegselt riiklike vajadusi arvestades.

4.3 Võimalus eesmärgile suunatud ühiseks tegevuseks avaldub eelkõige ühiste näitajate ja eeskirjade jaoks esildatud suuniste puhul, mis kõik peaksid olema siduvad. Mõistetest tulenevad tülid minimeeritakse nii juba eos.

⁽³⁾ ELT C 259, 2.9.2011, lk 48–53.

⁽⁴⁾ Komisjoni ettepanekus sisalduva hinnangu kohaselt on elektri kõrgepinge ülekandesüsteemide, salvestamise ja arukate võrkude rakenduste vajadus umbes 140 miljardit eurot, gaasi kõrgsurve ülekandeturustikule kulub umbes 70 miljardit eurot ja CO₂-transporditaristule umbes 2,5 miljardit eurot.

⁽⁵⁾ Vt EMSK arvamus teemal „Euroopa 2020 projektivõlakirjade algatus taristuprojektidele” (Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 3).

4.4 Seatud eesmärk ehitada energia supervõrk ja luua detsentraliseeritud arukad võrgud sisaldab mitmeid positiivseid järeldusi:

- suurema hulga ja paremate töökohtade loomine, eelkõige Euroopa äärealadel;

- tänu energiavarustuse kindlusele tugevdatakse Euroopa kui tööstustegevuse ja teenuste osutamise asukoha positsiooni ülemaailmses konkurentsis. See on eriti oluline VKEdel puhul;

- Euroopa energiataristute kaasajastamine ja väljaehitamine aitavad suurendada energiatõhusust;

- tänu üleeuroopaliste taristute loomisele samaaegselt piirkondlike võrkude väljaehitamisega tekib võimalus olemasolevate energiakitsaskohtade paremaks tasandamiseks;

- eesmärk saavutada suurem konkurents energiaturgudel peidab endas hindade stabiliseerimise või lausa hindade alandamise võimalust. Sellele eesmärgile avaldab aga osaliselt vastumõju märkimisväärne vajadus reguleerimise järele, mis võib mõjutada hindu negatiivselt. Tuleks algatada poliitiline protsess, et arutada, millist teed mööda tuleks edasi minna.

4.5 Piirkondlike ja kohalike omavalitsuste kavandatud osalemisega suureneb heakskiit nende jaoks esitatud taristu-uuendustele. Regioonide Komitee tõstis oma arvamuses eelkõige esile just seda aspekti.

4.6 Vörke käsitlevaid õigusnorme tuleb muuta. Seejuures tuleb leida tee, mis asendab orienteerituse käitajate kasumile kaugemaleulatuvate käsitustega. Tehniline teostatavus on seejuures keskne küsimus, sellele järgnevad majanduslik, säästlik ja sotsiaalne rakendamine.

4.7 Kaasaegse energiataristu oluline koostisosa on energiavaru säilitamine. Siiani puudutas see suures osas maagaasi ja naftat. Senisele energiavaru säilitamisele lisandub nüüd elektrivaru säilitamine. Kokkuvõttes tõstatub seejuures küsimus, kas tegu on ühist huvi pakkuvate projektidega või riiklike kavadega. Seda küsimust ei ole siiani ELi tasandil reguleeritud ning selle osas valitsevad tõsised juriidilised kahtlused. Seepärast tuleks komisjonil välja töötada ettepanek, mis looks õiguskindluse energia salvestamise valdkonnas. Ettepanekus tuleb arvestada kõigi mõeldavate tehniliste võimalustega (näiteks patareid, auru- ja vesinik tehnoloogiad, metaan), minnes kaugemale seni ette nähtud võimalustest, millega edendada energia salvestamist. Soovitav oleks rakendamise paralleelselt edendada ka uurimisprojekte.

4.8 Liikmesriikides, kus on olemas majandus- ja sotsiaalne kogud, tuleb nendega konsulteerida ja nad tuleb kaasata nõuandjana kavandamisse ja rakendamisse.

4.9 Riiklikud eeskirjad töötajate kaasotsustamise ja osaluse kohta muutuvad piirkondlike energiataristuprojektide osadeks. See on oluline eeltingimus Euroopa taristuprojektides olemasolevate ja loodavate töökohtade sotsiaalse kujundamise jaoks.

4.10 Tõrgeteta rakendamise tagamiseks tuleb taristuprojektidesse kaasatud töötajaid nende rasketest ülesannetest lähtuvalt vastavalt välja õpetada ja neile täiendõpet pakkuda.

4.11 ELi kodanikke tuleb eelseisvatest taristuprojektidest hoolikalt teavitada. Ilma kodanike laialdase toetuseta ei ole rakendamine võimalik.

4.12 Taristukulud moodustavad osa lõpptarbija makstavast energiahinnast. Praktikas lisatakse need tarbijahindadele. Siinkohal valitseb oht, et elekter ei ole kõigile kodanikele kättesaadav. Seda mainitakse ettepanekus üksnes möödaminnes. Kütteostuvõimetuse ärahoidmiseks Euroopas tuleb välja arendada täiendavaid kontseptsioone. Seejuures mängib lõpuks rolli ka see, mil määral õnnestub luua energiaturgudel konkurentsi, mis pidurdab hinnatõusu.

4.13 Taristukulusid saab optimeerida ka seeläbi, kui toota õiget energiat õiges kohas. Nii tuleks tuuleenergiat toota

tuulistel aladel ja päikeseenergiat päikeseküllastes piirkondades. Sellega ei kaasne mitte üksnes energiatootmise, vaid ka energia-transpordi optimeerimine.

4.14 Tööstus ja VKEd on endiselt Euroopas olulised lisandväärtuse tegurid. Ka nende jaoks on oluline eeldus konkurentsi- võimeliste hindadega stabiilne energiavarustus ülemaailmsel turul.

4.15 Kavandatud taristu väljaehitamine CO₂ transportimiseks on veel lahendamata küsimus. Selle tehnika poolt- ja vastuargumentide üle käivad hetkel arutelud. Kuna aga keskpikas perspektiivis kuuluvad Euroopa energiaallikate kombinatsiooni endiselt fossiilsed energiaallikad, nagu nafta, gaas ja süsi, siis on ELi pikaajaliste kliimaalaste eesmärkide saavutamiseks vaja täiendavaid meetmeid eelnimetatud tehnika edendamiseks ja vastavasisuliste taristute väljaehitamiseks. Samas katseprojektid antud valdkonnas praktiliselt puuduvad. On küsitav, kas asjaomane taristu saab valmis 2020. aastaks või vajab enam aega.

4.16 Eeltoodust lähtuvalt pooldab komitee energiataristute suuniseid käsitlevat määruse ettepanekut ja toetab selle kiiret rakendamist, kui seejuures võetakse arvesse komitee esitatud märkusi.

Brüssel, 22. veebruar 2012

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Staffan NILSSON